

Кыргыз билим берүү академиясынын “Билим кербени - 2” иш сапарына даярдык

2019-жылдын ноябрь айында КББАнын «Билим кербени - 2» программасы менен региондорго чыгып, мектептерде окутуунун стандарттык программасы, негизги компетенттүүлүк жана предметтик компетенттүүлүк боюнча маалымат берип, Технология, искусство жана дене маданияты тармактары боюнча предметтердеги окуу жетишкендиктерди жана көйгөйлөрдү билүү максатында иш сапар уюштурулду.

Иш сапар Алай, Чоң-Алай, Кара-Кулжа, Өзгөн райондорунда болмокчу.

Иш сапарга Көркөм өнөр, Технология предметтери боюнча КББАнын ага илимий кызматкери Д.Акматов, Музыка предмети боюнча Ж.Дуйшеналиев жана Информатика предметинен №5 УИТМЛнын мугалими З. Майташова барышмакчы.

Информатика предмети боюнча А.Ибирайым кызы жергиликтүү мугалимдер менен жолугушууда талкуулануучу маселелерди тактап, мугалимдер үчүн презентацияларды түзүп, информатика мугалимдерге бериле турган китептерди топтоп жана бир топ материалдарды кошуп, даярдап берди.

Кыргыз билим берүү академиясынын “Билим кербени - 2” долбоору иш сапарынын жыйынтыгы тууралуу

Отчет

КББАнын «Билим кербени - 2» программасы менен региондорго чыгып, мектептерде окутуунун стандарттык программасы, негизги компетенттүүлүк жана предметтик компетенттүүлүк боюнча маалымат берип, информатика предметин окутуудагы жетишкендиктер жана көйгөйлөр менен таанышып келдик.

Бул сапар Ош областынын төмөнкү төрт районунда болуп, мугалимдер менен баарлаштык:

- Алай району
- Чоң-Алай району
- Кара-Кулжа району
- Өзгөн району.

Бул семинарга Алай районунан - 22 мугалим, Чоң-Алай районунан - 13 мугалим, Кара-Кулжа районунан - 12 жана Өзгөн районунун – 23 мугалим катышышты.

Семинардын биринчи күнү Алай районунда өттү.

Жолугушууда стандарттык программа, негизги компетенттүүлүк, предметтик компетенттүүлүк боюнча, ошондой эле Информатика

предметинин максаттары жана милдеттери жөнүндө маалымат берилди жана талкууланды. Мугалимдер стандарттык программа боюнча ар кандай деңгээлде маалыматы бар экен. Айрым мугалимдер Ош областынын методисттери тарабынан өткөрүлгөн семинарларга катышкандыгын айтышты. Жаңы форматта сабактын планын жазуу мугалимге ашыкча убакытты талап кылат экендигин билдиришти. Ошондой эле методисттер сабакта сабактын максатын балдарга толук окуп беришин талап кылышат экен.

Информатика предметин окутууда сааттын жетишсиздиги да айтылды жана олимпиадага даярдоодо дагы кыйынчылыктар бар экендигин билдиришти. Себеби, 10-11-класстарда информатика сабагы өтүлбөйт, программалоо боюнча убакыт жетишпейт. Мектепте информатика предметине кружок үчүн сааттар бөлүнбөйт. Окуу китептеринин жоктугу да сабакка даярданууга кыйынчылыктарды жаратат. Интернет булактарынан маалымат алганга интернет көпчүлүк учурда иштебейт, же свет жок болуп калат, ылдамдыгы начар деген көйгөйлөрүн айтышты. Интернет булактарында маалымат негизинен орус тилинде болгондуктан, түшүнүү дагы кыйын экен.

Информатика кабинеттеринин жабдылышы төмөн. Компьютерлердин саны 10 ашпайт, анын да иштесе 2 же 3 компьютер иштейт, калгандары иштебейт. Иштен чыккан компьютерлерди мугалимдер өздөрү өз эсебинен ондошот, ондой албаса көтөрүп алып райондун борборуна барышат экен.

Бир класста 30 окуучу болбосо, класстар группага бөлүнбөй тургандыгын дагы айтышты. Класстарда окуучулардын саны 25 тен 29 га чейин болгондо, компьютерлердин саны өтө аз болгондуктан, практикалык сабак дээрлик өтүлбөй деле калат дешти.

Информатика мугалимдерине ден соолугуна зыян келтирүү үчүн дагы айлык акысына кошумча айлык төлөнбөй тургандыгы жөнүндө да кеп кылышты. Предмет боюнча 6 эле саат болгондуктан, башка предметтерден ашык сааттарды алып, сабак өтө тургандыктарын да билдиришти. Бул дагы мугалим үчүн өтө оор экен, себеби бир нече предметке сабакка даярданыш керек.

Информатика мугалимдеринин дагы бир чоң көйгөйү – бул мектептеги иш кагаздарын компьютерде иштетиш керектигин талап кылышат жана информатика мугалимдери бүт мектеп боюнча мугалимдердин иш кагаздарын аткарууга мажбур болгондугу.

Дагы чоң көйгөйдүн бири – бул PYTHON программалоо тилине өтүү. Мугалимдер программалоо тили боюнча семинарларды, курстарды өтүүнү суранышты жана мөөнөтү 3-4 күн болсо, кененирээк маалымат алганга деген сунушту да айтышты, себеби 1 күндө эч нерсеге жетишпейт экенбиз дешти.

Информатика предмети боюнча өзгөчө жетишкендиктер жөнүндө көңүл кубанарлык жаңылык 5 – 6 класстарынын окуу китептеринин басылып чыгышы, ал эми көйгөйлөр абдан көп.

Семинардын экинчи күнү Чоң-Алай районунда, үчүнчү күнү Кара-Кулжа районунда, төртүнчү күнү Өзгөн районунда болду. Бул райондордун

мугалимдери менен жолугушууда дагы жогорудагыдай эле маселелер каралды. Бул жерде дагы мугалимдердин стандарттык программа боюнча маалыматы бары да, жогу да бар экен.

Мугалимдер менен жолугушууда, региондордо информатика предмети боюнча бардык жерде көйгөй бирдей экендиги аныкталды.

“Билим кербени – 2” долбоорунун алкагында айыл жергесиндеги мугалимдерге стандарттык программа боюнча, негизги компетенттүүлүк, предметтик компетенттүүлүктөр боюнча маалыматтар берилип, пикир алмашуулар болду.

Жыйынтыгында мугалимдер Информатика предметин окутуудагы төмөнкү проблемаларды белгилешти:

1. Эн негизги маселе – бул компьютердик кабинеттердин жабдылышы. Мында информациялык технологиялардын жетишсиздиги, көпчүлүк мектептерде компьютерлер жок, эски. Сабактар теория түрүндө өтүп, практикалык сабактар болбойт.
2. Интернет булактарынын иштешинин төмөндүгү;
3. Интернет булактарындагы маалыматтардын орус тилинде болушу;
4. Информатика мугалимдери үчүн методикалык китептердин, сабактардын иштелмелеринин жоктугу.
5. Олимпиадага даярдоого сааттардын жетишсиздиги;
6. Класстарда балдардын саны көп болгондугу сапаттуу билим берүүгө тоскоолдук жаратат, себеби компьютерлердин саны жетишпегендиктен практикалык сабак өтүлбөй деле калат;
7. Мектептерде инженер-электронщик, администратор - программист штаттарынын жоктугунан техникалар иштен чыкканда информатика мугалимдери өздөрү оңдошот же оңдой албаса райондордун, шаарлардын борборлоруна көтөрүп барууга аргасыз. Мындай көрүнүш мугалимдин убактысын алат жана сабакка даярданууга, сабак өтүүгө убактысы жетишпейт.
8. Компьютерлерди оңдоо иштери негизинен мугалимдин өз эсебинен жүргүзүлөт.
9. Информатика мугалимдерине компьютерлерден ден соолугуна зыян келтирилгендиги үчүн (за вредность) айлыгына кошумча пайызды төлөп берүүнү кайрадан карап, иштеп чыгуу.

Проблемалардын тышкары бир топ сунуштар дагы айтылды:

1. Информатика предмети боюнча мектептер арасында өткөрүлүүчү райондук, шаардык, республикалык олимпиадаларды жөнөкөй мектеп менен түрк лицейлеринен жана тереңдетилип окутулган мектеп-лицейлердин бөлүп, өзүнчө өткөрүү. Себеби, предметти окутууда айыл жерлеринде ал лицейдегидей шарттын жоктугу, сааттын аздыгы.

2. Информатика предметине программалоо курсу боюнча окуу планына сабактан тышкары кружок өтүү үчүн сааттарды карап чыгуу. (олимпиадага даярдоо курсу)

3. Информатика предметин 2-11-класстарда дагы окутуу.

4. Информатика предметин окутуу үчүн жумасына 1 саат аз, сааттар көбөйтүлсө дешет.

5. Айыл жерлеринде интернет түйүндөрүн орнотуу жана иштөө ылдамдыгын жогорулатуу.

6. Информатика предметин окутууда класстарда баланын саны 20 дан ашса, группаларга бөлүп окутуу жакшы жыйынтык бермек.

7. Региондордо предметтик семинарларды, курстарды бат-баттан уюштуруу.

8. Программалоо тили боюнча курстарды уюштуруу.

9. Сабактын планын жазууда НК, ПК графаларынын ашыктыгын, план жазууну жөнөкөйлөтүүнү өтүнүштү.

10. КББАнын адиси А.Ибирайым кызы даярдап берген материалдар үчүн мугалимдер ыраазычылыктарын айтышты.

Мугалимдер семинарда талкууланган көйгөйлөр айтылып эле калып калбастан, тийиштүү органдарга жеткирсеңер жакшы болот эле деген тилектерин айтышты.

Мен информатика мугалими катары Билим кербени – 2 долбоору менен региондорду кыдырып, мугалимдердин ар кандай шартта иштегенин көрүп, айыл жерлеринин мугалимдерине баа бердим. Информатика предметин компьютер жок сабак өтүүнү элестетүү кыйын. Теориялык сабакты дагы компьютерден көрсөтүп өтүүгө туура келет.

Белгилей кетүүчү нерсе, “Билим кербени - 2” иш сапарына даярданууга КББАнын информатика предмети боюнча адиси, п.и.к. Ибирайым кызы Айжандын көмөгү чоң болду. А.Ибирайым кызы жергиликтүү мугалимдер менен жолугушууда талкуулануучу маселелерди тактап, мугалимдер үчүн презентацияларды түзүп, информатика мугалимдерге бериле турган китептерди топтоп жана бир топ материалдарды кошуп, даярдап берди. Ал материалдарды жана китептерди информатика мугалимдери кубануу менен кабыл алышты. Ошол себептүү өзү барбаса да мугалимдер менен жолугушууга жардам бергени үчүн А.Ибирайым кызынын эмгегин белгилеп кетүүгө болот.

Кыргыз билим берүү академиясынын кызматкерлерине сунушум:

- “Билим кербени” долбоорун абдан жакшы баштадыңыздар, максатына жетип, мугалимдерге жогорку деңгээлдеги семинарларды өтүп, мугалимдердин өсүп өнүгүшүнө салым кошо бериңиздер;

- Долбоордун негизинде аныкталган информатика предметин окутуудагы көйгөйлөрдү жоюу үчүн көйгөйлөрдү жогорку тийиштүү органдарга жеткиресиңиздер деп ишенем;

- Информатика предметин окутууда мектептердеги негизги көйгөй информатика кабинеттерин ИКТ менен жабдуу;

- Информатика предмети боюнча жетиштүү санда, мугалимдерге жеткиликтүү методикалык көрсөтмөлөр, окуу китептери, чыгарылыштары менен маселелер жыйнагын (программалоо) иштеп чыгуу;

- Алыскы райондордо орус тилин окутууну колго алуу;

- Интернет булактарына Информатика предмети боюнча кыргызча маалыматтарды жайгаштыруу;

- Региондорго программалоо курсун уюштуруу;

Жолугушууда мугалимдердин көйгөйлөрүн угуп, алардын ушундай оор шарттарда информатика предметин окутууда ийгиликтерди каалап жана жакынкы аралыктарда өкмөт айыл жергесине көңүл буруп, Кыргызстандын балдарынын билим сапатын көтөрүү үчүн мектептердин материалдык-техникалык базасын чыңдоого көңүл буруп, иш жүзүнө ашат деп ишенели деп кайттык.

Кыргыз билим берүү академиясынын кызматкерлерине иштерине ийгилик, бекем ден соолук, аманчылык каалайм.